

REFERAT Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget d. 08-05-2025

Mødedato Torsdag d. 08. maj 2025 kl. 15:00

Mødested Svanekegaarden, Skippergade 6, 3740 Svaneke

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Kirstine van Sabben, Maria Fromseier
Kjærgaard, Niclas Fick, Torben Kofod Ager

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Dialogmøde med Svanekegaarden.....	4
Dialogmøde med Bornholms Vandkulturhus.....	5
Orientering om status på Bornholms Kulturskole.....	7
Orientering om Barken Svanen på Svaneke Havn.....	8
Rammer for velfærd – ny tilgang til ejendomsområdet.....	11
Gensidig orientering.....	13
Sager til høring.....	14

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Torben Kofod Ager. Linda Kofoed Persson deltager som suppleant.

Maria Fromseier Kjærgaard.

Bjarne Hartung Kirkegaard forlod mødet kl. 18.28.

Bemærkninger til dagsorden

Administrator Mie Hjort og formanden for foreningen Svanekegaarden, Peter Haase, deltager under punkt 2.

Kommunaldirektør Sine Sunesen deltager under behandlingen af punkt 3.

Thomas Bay Jensen, Katja Tolstrup, Samantha Högstedt og Klaus Vesløv deltager under behandlingen af punkt 3.

Michael Charles Gaunt deltager under behandlingen af punkt 4.

Udviklingskonsulent, Maja Kofoed, deltager under behandlingen af punkt 6.

Deltagere fra administrationen

Teknisk direktør Lisbeth Røgind

Beredskabs- og Miljøchef Louise Lyng Bojesen

Udvalgssekretær Betina Bjergsted Radovanovic Barbossa

Punkt 2: Dialogmøde med Svanekegaarden

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget beslutter

Resumé

I løbet af 2025 har Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget inviteret en række foreninger og fritids-, idræts- og kulturinstitutioner til dialog. Det sker på baggrund af udvalgets ønske om at få indblik i aktørernes virke, og hvad der rører sig i det bornholmske fritids-, idræts- og kulturliv.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- dialogmødet med Svanekegaarden gennemføres i henhold til sagsfremstillingen

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Godkendt.

Sagsfremstilling

I 2025 har Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget inviteret en række foreninger og fritids-, idræts- og kulturinstitutioner til dialog. Det sker på baggrund af udvalgets ønske om at få indblik i aktørernes virke, og hvad der rører sig i det bornholmske fritids-, idræts- og kulturliv.

Der afholdes nu dialogmøde med Svanekegaarden. På mødet deltager administrator Mie Hjort og formand for Fonden Svanekegaarden, Peter Haase.

Følgende vil indgå på dialogmødet:

- Rundvisning med fortællingen om Svanekegaarden
- Hvordan de etablerede kulturinstitutioner kan være kommunen behjælpelig

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 3: Dialogmøde med Bornholms Vandkulturhus

22/12501

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Vandkulturhus er inviteret til dialogmøde med Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget for at orientere udvalget om status på bestyrelsens arbejde, proces for projektet, samt videre planer.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget afholder dialogmødet med Bornholms Vandkulturhus

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Drøftet.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen bag Bornholms Vandkulturhus er i deres arbejde for et samlande tilbud for svømning og svømmesporten i Rønne og et bredt favnende samlingspunkt for ”de blå” aktiviteter på Bornholm generelt, nået videre siden det seneste dialogmøde med Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 2. juni 2022 ([Dagsordenspunkt, 02-06-2022: Punkt 8: Dialog om BRKs videre understøttelse af etablering af Vandkulturhus i Rønne](#)), blandt andet ved dialog om støtte fra lokale fonde:

Lokale fonde som Bornholms Brand, Sparekassen Bornholms Fond og Brdr. E., S. & A. Larsens Legat har allerede bidraget med i alt 550.000 kr. til forprojektet – under forudsætning af, at BRK også bakker op.

BRK har tidligere bevilget midler til en geoteknisk undersøgelse af trekantgrunden på Nørrekaas, hvor Bornholms Vandkulturhus tiltænkes anlagt ([Dagsordenspunkt, 30-03-2023: Punkt 5: Vandkulturhus i Rønne - BRKs videre involvering i realisering af byggeriet](#)), ligesom samme grund holdes reserveret af BRK.

Ved tilsendt statusskrivelse fra Bornholms Vandkulturhus (Bilag 1), opfordres BRK nu til tydeligt at tilkendegive, om kommunen ønsker at involvere sig i projektet i en grad, så det lader sig realisere, og Bornholms Vandkulturhus opstiller to modeller herfor:

1. Fuld opbakning nu: Hvor BRK aktivt bakker op om projektet og prioriterer det i planlægningen af øens fremtidige anlægsprojekter.
2. Tidsafgrænset opbakning: Hvor BRK bakker op nu og frem til eksempelvis

ultimo 2026, med en forventning om, at BVK inden da har dokumenteret realiserbarheden af projektet i form af budget, fonde og samarbejdspartnere.

Bornholms Vandkulturhus er i tæt dialog med Lokale og Anlægsfonden (LOA) om projektet og LOA's muligheder for engagement og støtte til samme, herunder rådgivningsforløb og samarbejde om arkitektkonkurrence. LOA's involvering i projektet forudsætter dog konkret engagement og samarbejde fra BRK.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Status_Bornholms_Vandkulturhus_MAR_2025 sendt til KB 27.mar

Punkt 4: Orientering om status på Bornholms Kulturskole

25/7329

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Resumé

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget har udtrykt ønske om at få en status på Bornholms Kulturskoles aktiviteter og fremtidsplaner. Lederen af Kulturskolen Michael Charles Gaunt deltager på mødet og giver udvalget en orientering om Kulturskolens aktuelle arbejde.

Indstilling

Direktionen indstiller

- Kulturskolens status til orientering

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Bornholms Kulturskole tilbyder undervisning for børn, unge og voksne i musik, billedkunst og drama. Derudover samarbejder skolen også med øens grundskoler og dagtilbud om at sikre, at flere bornholmske børn møder musik i deres dagligdag. De senere år har Kulturskolen desuden arbejdet med netværksdannelse på tværs af det lokale musikmiljø bl.a. gennem musikcamps for børn og unge og som tovholder for Spil Dansk Ugen i 2024.

Udvalget har ønsket at få en orientering om Kulturskolens aktuelle aktiviteter og planer for fremtiden.

Kulturskolens leder Michael Charles Gaunt giver nu udvalget en status på Kulturskolens nuværende aktiviteter. Han vil bl.a. komme ind på udviklingen i undervisningstilbud, elevtal, eksterne samarbejder samt strategiske pejlemærker for den kommende sæson.

Bilag er Kulturskolens folder for den kommende sæson 2025-2026.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Folder - Sæson 2025-2026

Punkt 5: Orientering om Barken Svanen på Svaneke Havn

25/1886

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Skibskonstruktionen, som har ligget på havnen ved parkeringspladsen Gruset 6 i Svaneke, fik under stormfloden i 2023 omfattende skader og konstruktionen blev dengang midlertidigt sikret af beredskabet.

Det blev ved et nyligt gennemsyn af Barken Svanen konstateret, at den skulpturelle kopi af skibskonstruktionen var i en sådan forfatning, at den potentielt udgjorde en sikkerhedsrisiko ved kritiske vejrforhold. Tilstanden efter stormfloden var blev forværret og det var nødvendigt at nedtage konstruktionen for at forebygge ulykker.

Kølen er bevaret i sin fulde længde og står som en rest af konstruktionen.

Indstilling

Direktionen indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 07-05-2025

Orientering givet.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Svanens historie

Barken Svanen er det største træskib, der nogensinde er bygget på Bornholm. Det tog blot et år at bygge Barken Svanen og det kostede 51.000 rigsdaler.

Barken Svanen sejlede under dansk flag indtil 1886, hvor det blev solgt til en udenlandsk køber og herefter er der ikke yderligere viden om Barken Svanens skæbne.

I år 2010 startede et projekt om at genskabe Barken Svanen i Nexø tørdok, finansieret af fondsmidler.

Der var en stor interesse for projektet, og målet for projektet var, at lave en kopi af Barken Svanen til brug for sommerkrydstogter i Østersøen og promovere Bornholm, ved at gøre reklame for det imponerende håndværk.

Projektet kom ikke mål, derfor besluttede Bornholms Regionskommune i år 2014, at flytte den delvis opførte stævn af Barken Svanen til Svaneke, som er den by hvor Barken Svanen i sin tid blev bygget.

Der blev søgt- og kom tilsagn om midler (kr. 120.000) fra Sparekassen Bornholm til henholdsvis opstilling, tjæring og informationsplancher til Barken Svanen.

Forebyggelse af ulykke

I forbindelse med stormfloden i oktober 2023 var Barken Svanen i risiko for at vælte. Beredskabet sikrede dengang konstruktionen med en midlertidig konstruktion.

Stormfloden havde medført skader på Barken Svanen og Ejendomsservice var i gang med at udarbejde en sag til politisk beslutning med 3 forskellige løsningsmodeller

- a) Barken Svanen skulle bevares og forblive på Svaneke Havn
- b) Stævnen på Barken Svanen skulle nedtages, mens de øvrige dele af skibsmodellen skulle forblive
- c) Barken Svanen skulle fjernes fra Svaneke Havn

Med henblik på at få et overblik over mulighederne for helt- eller delvis at kunne bevare Barken Svanen sammen de afledte økonomiske konsekvenser, blev det desværre konstateret, at skaderne fra stormfloden havde medført at skibskonstruktionen var i en langt værre forfatning end først antaget og konstruktionen udgjorde en potentiel risiko for en ulykke.

Konstruktionen stod ikke længere på det oprindelige fundament, de sammentappede samlinger var ikke længere intakte og stabile, den udvendige afstivning i stål stod i spænd og både stævnen og agter kølen var vredet og skredet ud af lod.

Beredskabsstyrelsen blev tilkaldt for at besigtige Barken Svanen og her blev det konstateret, at konstruktionen var så ustabil, at der var en stor risiko for at Barken Svanen kunne vælte ved en ny hård storm eller hvis mange personer på samme tid ville klatre på Barken Svanen. Begge dele kunne medføre skader på bygninger, biler og personer.

For at forebygge en ulykke blev det i første omgang vurderet, om det var muligt at tage Barken Svanen nænsomt ned, men konstruktionen var boltet og gjorde det ikke muligt. Herefter blev det besluttet, at Barken Svanen skulle tiltes om på siden, således at der forsat kunne tages stilling til, om Barken Svanen skulle bevares. Vognmanden der skulle påtage sig opgaven meldte efterfølgende, at Barken Svanen var så tung, at der var en stor risiko for at lastbilen ville bruge trucket med ned og ende i vandet sammen med stævnen. Vognmanden sagde derfor nej til opgaven.

Med fokus på personsikkerhed og for at forebygge ulykker, blev det endeligt besluttet at skære stævn og agter kølen ned, men at bevare den øvrige del af kølen i sin fulde længde. Arbejdet blev iværksat så hurtigt som muligt og blev afsluttet i uge 12.

Prisoverslag over udgifter til nedtagning og fjernelse af Barken Svanen og løfte den blivende del af kølen tilbage på oprindeligt fundament kr. 100.000 ex moms.

Materialerne bliver genbrugt

Svanens køl er bygget af bøgetræ, mens den øvrige del af konstruktionen er bygget i egetræ, der har mange års levetid i sig. Træet kan derfor genanvendes til andre projekter.

Træbådelauget på Remisen i Rønne har modtaget træet og vil nu genbruge træet til andre projekter. Da træet derfor ikke skulle destrueres/deponeres som affald, opnås en besparelse til BOFA (afgift) på kr. 16.500 ex. Moms.

Tidligere høring af brugerrådene

Havneadministrationen gav ved brugerrådsmøderne ultimo 2024 en orientering om Barken Svanens situation. Brugerrådet i Svaneke og brugerrådet i de øvrige havne havde ingen indsigelser ved en eventuel beslutning om at Barken Svanen skulle fjernes.

Havneadministrationen blev efterfølgende kontaktet af Svaneke Venner, som var enige i at stævnen skulle fjernes, men Svaneke venner havde et ønske om at kølen skulle forblive og var af den holdning, at kølen forsat kunne fortælle historien om Barken Svaneke.

På den baggrund blev det besluttet at lade den del af kølen, som var forsvarlig at beholde forblive på Svaneke Havn.

Kølen skal nu istandsættes

Tapningerne på kølen er gået fra hinanden og kan ikke reetableres korrekt, men ved at fræse jern ind i kølen vil det være muligt at holde sammen på tapningerne. Konstruktionsetikken vil desværre gå tabt og der er ikke længere tale om en bevaringsværdig håndværkstradition.

Kølen skal slibes og tjæres og vil få en funktion som bænk, hvor det er muligt at nyde udsigten eller spise medbragt mad og forsat læse historien om Barken Svanen på informationskiltene.

Ovenstående vil blive udført som en almindelig driftsopgave i takt med havnens drift i øvrigt.

Økonomiske konsekvenser

Udgiften på 100.000 kr. til fjernelse af Barken Svanen afholdes af driftsbudgettet for Havnedrift og havneværker under bevilling 55 Ejendomme og service

Punkt 6: Rammer for velfærd – ny tilgang til ejendomsområdet

25/8320

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med budgetvedtagelsen for budget 2025 blev der sat fornyet fokus på at optimere ejendomsanvendelsen i Bornholms Regionskommune. Dertil blev en strategisk udnyttelse af ejendomsmassen inddraget som en del af oplægget til Økonomi- og Klimaudvalget i marts

Administrationen fremlægger på mødet et oplæg til drøftelse under mødet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Udvalgene forholder sig til direktionens oplæg og kommer med input til administrationens videre arbejde.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 05-05-2025

Udsat.

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 06-05-2025

Udvalget drøftede og kom med input til administrationens videre arbejde.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 06-05-2025

Børne- og Skoleudvalget finder det er positivt der tænkes nyt, idet de bemærker det er vigtigt at der tænkes i sammenhænge f.eks. mellem daginstitutioner og skoler, samt at borgerinddragelsesprocessen er vigtig. Udvalget ønsker et større overblik over kommunens ejendomsportefølje.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 07-05-2025

Input givet.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Drøftet.

Sagsfremstilling

Dette arbejde igangsættes nu med vedhæftede programkommissorie. Programkommissoriet skal sætte den overordnede ramme for en række projekter over de kommende 10 år, der alle har tilfælles, at de er med til at indfri de politiske ambitioner om en mere effektiv udnyttelse af de fysiske rammer.

Hovedpointerne i programmet er:

- Tæt kobling mellem ejendomme og velfærd
- Borger- og brugerperspektivet:
 - o Kan der leveres den samme eller bedre velfærd til lavere pris samlet set for kommunen.
 - o Kan man skabe højere brugertilfredshed
- Reduktion af driftsomkostninger til bygninger

Udviklingen af programmet foregår sideløbende med, at der igangsættes tre pilotprojekter. Pilotprojekterne skal udover at give gevinster som beskrevet ovenfor, også bidrage til at præcisere programmet, så dette kan udgøre en fast ramme for det videre arbejde i årene, der kommer. De tre pilotprojekter indstilles til politisk behandling i juni.

Programmet forventes at inddrage en stor del af regionskommunens centre, idet der udover de konkrete rammer for serviceudviklingen, også inddrages kommunal planlægning, analyser af forskellig karakter (herunder befolkningsprognosen) samt økonomi.

Økonomiske konsekvenser

Punkt 7: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Orientering givet.

Punkt 8: Sager til høring

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- ingen sager sendes i høring

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 08-05-2025

Godkendt.